

Lex Ukrajina – dočasná ochrana

V částce 36/2022 Sbírky zákonů vydané dne 21. 3. 2022 byl pod č. 65 publikován zákon o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Cílem zákona je stanovení zvláštních postupů spojených s legalizací pobytu osob přicházejících na území České republiky v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny.

Na základě skutečností uvedených v důvodové zprávě k tomuto zákonu není v současnosti platný zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, dimenzován na současnou situaci migrační vlny nebývalého rozsahu.

Dočasnou ochranou se dle zákona rozumí oprávnění k pobytu na území České republiky podle zákona o dočasné ochraně cizinců za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky v návaznosti na rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

Dočasná ochrana se tak stane oprávněním pro válečné uprchlíky z Ukrajiny ke vstupu na pracovní trh, do vzdělávání, sociálního systému či do Schengenského prostoru.

Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky udělí dočasnou ochranu cizinci,

- a) na kterého se povinně vztahuje výše uvedené prováděcí rozhodnutí Rady,
- b) který doloží, že byl ke dni 24. 2. 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a
- c) který doloží, že jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, anebo v případě osoby bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Česká republika nebude dočasnou ochranu udělovat státním příslušníkům třetích zemí, které měly na území Ukrajiny pobyt přechodného charakteru.

Žádost o udělení dočasné ochrany je nutné zpravidla podat osobně na Ministerstvu vnitra či Policii ČR, k žádosti se přikládá cestovní doklad a případně fotografie. Žádosti nebude vyhověno, pokud již byla obdobná žádost podána v jiném členském státě EU, nebo pokud již byla cizinci dočasná ochrana v jiném členském státě EU udělena. Udělení dočasné ochrany se zpravidla vyznačí držiteli dočasné ochrany štítkem do cestovního dokladu.

Cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto návrhu, se bude považovat pro účely úhrady poskytnutých zdravotních služeb (a to i 30 dnů zpětně) za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a pozbývá uplynutím dne 31. 3. 2023.

Miroslav Magrot, oddělení právní a krajského živnostenského úřadu
telefon: 564 602 185, e-mail: magrot.m@kr-vysocina.cz